

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Γ4)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Δ.Υ.Π.Α. – ΚΑΕ 9734 ΛΚΠ
Το έργο χρηματοδοτείται από τον
προϋπολογισμό της Δ.Υ.Π.Α.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 8.600.000,00 ΕΥΡΩ (με Φ.Π.Α)

Γ Ε Ν Ι Κ Η Σ Υ Γ Γ Ρ Α Φ Η Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Ε Ω Ν

Άρθρο 1^ο: Αντικείμενο-Προθεσμία εκτέλεσης του έργου-Χρονοδιάγραμμα

1. Αντικείμενο του έργου είναι η ολοκλήρωση της κατασκευής (περιλαμβανομένων επισκευών, ανακατασκευών κλπ.) του υφιστάμενου ημιτελούς οικισμού 80 κατοικιών στην ΚΥΡΑ ΚΑΛΗ του νομού Γρεβενών, με την επωνυμία "ΚΥΡΑΚΑΛΗ Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ", που υπέστησαν ζημιές και φθορές, ώστε ο οικισμός να παραδοθεί πλήρης και λειτουργικός στο σύνολό του, σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας. Ο τίτλος του έργου είναι: «**Ολοκλήρωση της κατασκευής του οικισμού 80 κατοικιών σε διώροφα κτίρια τύπων 2.51, 2.52, 2.53, 2.24, μιας αίθουσας συγκεντρώσεων και δύο καταστημάτων τύπου 2.85 με τις εγκαταστάσεις και τα έργα υποδομής και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου (οδοποιία, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, ηλεκτροφωτισμός περιβάλλοντος χώρου κ.λ.π.), στη ΚΥΡΑΚΑΛΗ του νομού Γρεβενών, με την επωνυμία ΚΥΡΑΚΑΛΗ Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ**», προϋπολογισμού 8.600.000,00€ με Φ.Π.Α.
2. Οι όροι της παρούσας Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων εφαρμόζονται κατά το μέρος που αφορούν στην παρούσα εργολαβία.
3. Οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να περατώσει το σύνολο των εργασιών αυτής της εργολαβίας μέσα σε οκτακόσιες (800) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης (συνολική προθεσμία).
Μέσα στην συνολική προθεσμία θα πρέπει να έχουν γίνει οι από την σύμβαση επιβαλλόμενες δοκιμές λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
4. Τα είδη και ποσότητες των εργασιών που πρόκειται να εκτελεσθούν περιέχονται στον

Προϋπολογισμό Μελέτης.

6. Κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη οικονομική προσφορά.
7. Συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών είναι: Οι τιμές μονάδας του Τιμολογίου Προσφοράς του Αναδόχου.
8. **Τόσο τα αναφερόμενα άρθρα και διατάξεις στη παρούσα Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων και στα λοιπά τεύχη του έργου, όσο και γενικότερα οι διατάξεις του Ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διέπουν γενικά την εκτέλεση του έργου.**
9. Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι η συνολική δαπάνη του έργου που προκύπτει από την Οικονομική Προσφορά του Αναδόχου (τιμολόγιο και προϋπολογισμός προσφοράς).
10. Για την ορθή εμπρόθεσμη εκτέλεση και παρακολούθηση του έργου, ο ανάδοχος με βάση την ολική προθεσμία, και μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, συντάσσει και υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα σε μορφή Pert/CPM καθώς και σε όλες τις απαραίτητες μορφές (Gant, πίνακες αλληλεξάρτησης δραστηριοτήτων, κ.α.), που θα παρουσιάζει τις διάφορες φάσεις εργασιών και θα αναπτύσσεται σε όλα τα απαραίτητα επίπεδα ανάλυσης, σύμφωνα με της διατάξεις των άρθρων 145 & 147 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει). Επισημαίνεται ότι το χρονοδιάγραμμα θα υποβάλλεται και σε ηλεκτρονική μορφή σε αρχείο μορφής Microsoft Project. Για κάθε δραστηριότητα του χρονοδιαγράμματος θα αναφέρονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:
  - περιγραφή δραστηριότητας.
  - εκτιμώμενη διάρκεια δραστηριότητας.
  - ενωρίτερη και αργότερη ημερομηνία έναρξης.
  - ενωρίτερη και αργότερη ημερομηνία περαίωσης.
  - ποσότητα εργασίας σε κατάλληλη μονάδα μέτρησης ή ποσοστό ολοκλήρωσής της.
  - εκτιμώμενες εργατώρες ανά δραστηριότητα

Μαζί με τα υποβαλλόμενα χρονοδιαγράμματα, ο ανάδοχος υποβάλλει πίνακες εκροής κλιμακούμενους ανά μήνα, συντεταγμένους με αφετηρία τον ενωρίτερο χρόνο έναρξης των δραστηριοτήτων. Η ανάλυση στις δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα χρονοδιαγράμματα της κατασκευής, πρέπει να διευκολύνει την τακτική και συνεχή παρακολούθηση τόσο του τεχνικού έργου, όσο και των πληρωμών. Η προσαρμογή και ανασύνταξη του χρονοδιαγράμματος CPM με σταθερές τις ημερομηνίες τμηματικής και ολικής παράδοσης θα γίνεται από τον ανάδοχο κάθε τρεις μήνες.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, εγκρίνει τα χρονοδιαγράμματα αυτά, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή τους, οπότε καθίστανται συμβατικά στοιχεία του έργου. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 145 & 147 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, δικαιούται να επιφέρει μεταβολές στα επόμενα στάδια των χρονοδιαγραμμάτων, οι οποίες είναι υποχρεωτικές για τον ανάδοχο, χωρίς να στοιχειοθετούν δικαίωμα πρόσθετης αποζημίωσης. Ο ανάδοχος υποχρεούται σε συνεχή ενημέρωση και αναμόρφωση του χρονοδιαγράμματος, ώστε να ανταποκρίνεται προς την αληθινή εικόνα του έργου. Υποχρεώνεται επίσης να αναπροσαρμόζει το χρονοδιάγραμμα και να το επανυποβάλλει για έγκριση στην υπηρεσία, κάθε φορά που θα εγκρίνεται παράταση της προθεσμίας περάτωσης.

Άρθρο 2º: Ορισμοί - Διατάξεις που ισχύουν

1. Εργοδότης - Κύριος του Έργου είναι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία **"ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ"**, ή σε συντομία **"Δ.ΥΠ.Α."**, που έχει

έδρα τον Άλιμο Αττικής, Τράχωνες, οδός Εθν. Αντίστασης 8, Τ.Κ. 174 56.

2. Φορέας κατασκευής του έργου είναι η **Δ.ΥΠ.Α.**
3. Προϊσταμένη Αρχή είναι το **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Δ.ΥΠ.Α.**, προς την οποία οι διαγωνιζόμενοι θα απευθύνουν την αλληλογραφία τους και θα καταθέσουν τα ένδικα μέσα (τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις κατά το στάδιο δημοπράτησης του έργου) που ενδεχομένως θα ασκήσουν, που έχει έδρα τον Άλιμο Αττικής, Τράχωνες, οδός Εθν. Αντίστασης 8, Τ.Κ. 174 56.
4. Διευθύνουσα / Επιβλέπουσα Υπηρεσία για την κατασκευή του έργου είναι η **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ Δ.ΥΠ.Α.**, (οδός Δημητρίου Γούναρη 2, Άλιμος Αττικής, Τ.Κ. 174 56, Τηλ. 210 9989019, email: dc4@dypa.gov.gr), η οποία είναι η αρχή που θα διεξαγάγει τον διαγωνισμό.
5. Τεχνικό Συμβούλιο είναι το **ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Δ.ΥΠ.Α.**
6.
  - "Ενδιαφερόμενος / Υποψήφιος", είναι η Εργοληπτική Επιχείρηση (Εργ.Επ.) που έχει το εκ του νόμου δικαίωμα και προτίθεται να λάβει μέρος στην παρούσα δημοπρασία.
  - "Προσφέρων / διαγωνιζόμενος", είναι κάθε Εργ. Επ. ή Κοινοπραξία που έχει υποβάλλει προσφορά στην παρούσα δημοπρασία.
  - "Ανάδοχος / εργολάβος", είναι η Εργ.Επ. ή Κοινοπραξία που συνάπτει σύμβαση εκτέλεσης με τον Κύριο του Έργου.
  - "Τιμολόγιο Έργου" ή "Τιμολόγιο Προσφοράς" ή "Τιμολόγιο" ή "Συμβατικό Τιμολόγιο", είναι το Τιμολόγιο Προσφοράς του Αναδόχου.
  - Έκπτωση της εργολαβίας νοείται η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 95 και 98 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει).
7. Αν η Δ.Υ. ή Π.Α. μεταστεγαστούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή εκτέλεσης του έργου, θα γνωστοποιήσουν άμεσα τη νέα τους διεύθυνση στους υποψηφίους ή στον ανάδοχο αντίστοιχα και από το ενδεχόμενο αυτό γεγονός δεν προκύπτει οποιαδήποτε ακυρότητα ή άλλη δυσμενής συνέπεια στη διαδικασία της ανάθεσης ή εκτέλεσης της υπόψη σύμβασης. Εφόσον οι ως άνω υπηρεσίες ή/και αποφαινόμενα όργανα του Φορέα Κατασκευής καταργηθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή εκτέλεσης του έργου, υποχρεούνται να δηλώσουν άμεσα και εγγράφως στους υποψηφίους ή στον ανάδοχο αντίστοιχα τα στοιχεία των υπηρεσιών ή αποφαινόμενων οργάνων τα οποία κατά το νόμο αποτελούν τον καθολικό τους διάδοχο που υπεισέρχεται πλήρως στα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους και από το γεγονός αυτό δεν προκύπτουν οποιεσδήποτε ακυρότητες στη διαδικασία της ανάθεσης ή της εκτέλεσης της υπόψη σύμβασης. Παράλειψη ενημέρωσης των ενδιαφερομένων επιφέρει ακύρωση της διαδικασίας και επαναπροκήρυξη του Διαγωνισμού, μόνο εφόσον έχει αποδεδειγμένα ως αποτέλεσμα την παρακώλυση ενδιαφερομένου να συμμετάσχει στο Διαγωνισμό.
8. Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:
  - του ν. 4472/2017 (Α'74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119,
  - του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α'147) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
  - του ν. 4278/2014 (Α'157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,
  - του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει

- του ν. 4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού,
- του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»,
- του άρθρου 26 του ν.4024/2011 (Α' 226) «Συγκρότηση συλλογικών οργάνων της διοίκησης και ορισμός των μελών τους με κλήρωση»,
- του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...
- του ν. 3886/2010 (Α' 173) «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L335)» ,
- του ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»,
- των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ),
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις"
- του π.δ 80/2016 "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες" (Α' 145)
- του π.δ 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",
- της με αριθ. ΔΝΣ/61034/ΦΝ 466/29-12-2017 Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κατάρτιση, τήρηση και λειτουργία του Μητρώου μελών επιτροπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.) της παρ. 8 (η) του άρθρου 221 του ν. 4412/2016» (Β 4841), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση ΥΑ ΔΝΣ/οικ.21137/ΦΝ 466/2-5-2018 (Β 1511).
- της με αριθ. 50844/11-5-2018 Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Συγκρότηση και ορισμός μελών γνωμοδοτικής επιτροπής επί της επάρκειας των ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων οικονομικών φορέων προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους» (ΥΟΔΔ 279), όπως τροποποιήθηκε με την όμοια απόφαση 77868 - 18/07/2018 (ΥΟΔΔ 441).
- της με αρ. 117384/26-10-2017 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (3821 Β') «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».
- της με αρ. 57654/2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1781) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
- της με αρ. 56902/215/19-05-2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1924) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»,

Επιπλέον, ισχύουν τα κάτωθι:

- Ο ν. 3310/2005 "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή

καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων” (Α' 30), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α 66) «Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα “Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005”, καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β'1590) “Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες”.

- Οι διατάξεις του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας».

- Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις¹, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά.

Άρθρο 3^ο: Συμβατικά στοιχεία του έργου- Μελέτη των συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας και των συνθηκών εκτέλεσης του έργου

1. Σχετικά με την υπογραφή της σύμβασης, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 άρθρου 105 και 135 του ν. 4412/2016 (όπως ισχύει).
Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία, με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το προς ανάθεση έργο, είναι τα αναφερόμενα παρακάτω. Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σ' αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως κατωτέρω:

1. Το συμφωνητικό, συμπεριλαμβανομένων των παρασχεθεισών εξηγήσεων του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89 του Ν.4412/2016, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο ανάδοχος διαμόρφωσε την προσφορά του,
2. Η σύμβαση.
3. Η Διακήρυξη.
4. Η Οικονομική Προσφορά.
5. Το Τιμολόγιο Μελέτης.
6. Η Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα παραρτήματά της (Α' κατάλογος σχεδίων & Β' πίνακες ποσοστών καταβολής κατ' αποκοπή τιμήματος).
7. Η Ειδική Τεχνική Περιγραφή με παράρτημα την αντίστοιχη Ε.Τ.Π. της αρχικής εργολαβίας.
8. Η Γενική Τεχνική Περιγραφή.
9. Οι Τεχνικές Προδιαγραφές.
10. Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου (τεύχη και σχέδια).
11. Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης
12. Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Επίσης έχουν συμβατική ισχύ, επόμενη των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο:

- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 53 παρ. 7ζ) του Ν. 4412/2016(όπως ισχύει).
- (2) Οι Ευρωκώδικες.

- (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
  - (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.
2. Η συμμετοχή στη δημοπρασία (υποβολή προσφοράς) προϋποθέτει και αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν πλήρη γνώση όλων των συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας και ότι κατά την σύνταξη της προσφοράς των έλαβαν υπόψη τους όλους του όρους των στοιχείων αυτών.
  3. Η συμμετοχή στη δημοπρασία (υποβολή προσφοράς) προϋποθέτει ακόμη και αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν επισκεφθεί και ελέγξει πλήρως την φύση, την τοποθεσία και την κατάσταση του έργου και έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσής του και ειδικότερα (αλλά ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) ότι αφορά τη μορφολογία και την κατάσταση του εδάφους, τις οδούς προσπέλασης, τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφών, τη δυνατότητα και τις πηγές εξασφάλισης εργατοτεχνικού προσωπικού, υλικών, μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και λοιπών προμηθειών, υπηρεσιών και μέσων που θα χρειαστούν στο έργο, τη μεταφορά, διαχείριση, αποθήκευση και φύλαξη των υλικών, συσκευών κ.λ.π., τις μετεωρολογικές και λοιπές φυσικές συνθήκες που συνήθως επικρατούν στην περιοχή του έργου και γενικά οποιαδήποτε άλλα θέματα μπορούν κατά τον οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.
  4. Η υπογραφή από τον Ανάδοχο της σύμβασης εκτέλεσης του παρόντος έργου, σημαίνει ότι αυτός αποδέχεται και αναλαμβάνει ανεπιφύλακτα να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τους παραπάνω όρους και συνθήκες. Η τυχόν παράλειψή του να ενημερωθεί για κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά τους όρους της σύμβασης και τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη του για τη πλήρη συμμόρφωση με τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Άρθρο 4^ο: Χορήγηση προκαταβολής – Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ) - Εργολαβικό ποσοστό – Ποινικές ρήτρες – Έκπτωση αναδόχου

Δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο.

Προβλέπεται η πληρωμή πριμ ταχύτερης περαίωσης του έργου στην παρούσα σύμβαση, ποσοστού 2,00%(άρθρο 149 του ν.4412/2016 όπως ισχύει).

Στην παρούσα εργολαβία το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του Αναδόχου (εργολαβικό ποσοστό) ορίζεται σε 18% .

Σχετικά με τις ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών του έργου, καθώς και για την έκπτωση του αναδόχου ισχύουν τα αναφερόμενα στα άρθρα 148 & 160 αντίστοιχα του ν.4412/2016 όπως ισχύει.

Άρθρο 5^ο: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου - Επιβαρύνσεις των πληρωμών του Αναδόχου - Παραστατικά στοιχεία

1. Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης κατά το άρθρο 72 παρ. 4 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει), που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του προϋπολογισμού του έργου, ήτοι ποσού 430.000,00 Ευρώ.

Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 140 παρ. 1 του Ν. 4412/2016(όπως ισχύει).

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή του αναδόχου από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως του ύψους των.

2. **Το έργο χρηματοδοτείται από πιστώσεις του** Προϋπολογισμού της Δ.ΥΠ.Α.
3. Οι πληρωμές του Αναδόχου υπόκεινται στις παρακάτω επιβαρύνσεις σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του άρθρου 152, του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει):
  - α) 2% Ε.Τ.Α.Δ.Κ.Ε.
  - β) 1% κράτηση υπέρ του Ταμείου Πρόνοιας Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Π.Ε.Δ.Ε.)
  - γ) 0,07% Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.
  - δ) 0,06% Α.Ε.Π.Π. οι οποίες επιβαρύνονται με χαρτόσημο 3% και ΟΓΑ χαρτοσήμου 20%
  - ε) 0,06% ΤΕΕ
  - στ) 0,25% Π.Ο.ΜΗ.ΤΕ.ΔΥ
  - ζ) 0.02% υπέρ της ανάπτυξης και συντήρησης του Ο.Π.Σ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.
  - η) 3% Φόρος εισοδήματος,
  - θ) Νόμιμο χαρτόσημο τιμολογίου και
  - ι) Ασφαλιστικές εισφορές.

Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 138 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει):

Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου, λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Μεταγενέστερες αυξομειώσεις, αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα. Τα δύο προηγούμενα εδάφια δεν ισχύουν για το φόρο εισοδήματος ή τις παρακρατήσεις έναντι του φόρου αυτού.

4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) βαρύνει τη Δ.ΥΠ.Α. και καταβάλλεται στον Ανάδοχο - ενιαία για όλο το έργο - ο οποίος είναι υποχρεωμένος να τον αποδώσει στο Δημόσιο σύμφωνα με το Νόμο.
5. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως σε κάθε πιστοποίηση πληρωμής αναγράφει τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού του για την κατάθεση του πληρωτέου ποσού. Τα τυχόν τραπεζικά έξοδα κάθε είδους βαρύνουν τον Ανάδοχο.
6. Το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του Αναδόχου (εργολαβικό ποσοστό), καθώς και οι διάφορες επιβαρύνσεις του Αναδόχου καθορίζονται στην παρούσα Σ.Υ.
7. Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και στα αναφερόμενα της παρούσας Σ.Υ. Η πληρωμή του εργολαβικού τιμήματος θα γίνεται σε ΕΥΡΩ.
8. Σε κάθε λογαριασμό ο Ανάδοχος πρέπει να επισυνάπτει τα παρακάτω στοιχεία:
  - α) Επίσημο Τιμολόγιο.
  - β) Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας.
  - γ) Αποδεικτικά στοιχεία πληρωμής των επιβαρύνσεων που ορίζονται στη Διακήρυξη Δημοπρασίας.
  - δ) Βεβαίωση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών (ΙΚΑ, δωροσήμου και συνεισπραττομένων εισφορών άλλων Ασφαλιστικών Οργανισμών).

- ε) Βεβαίωση της αρμόδιας Δημοσίας Οικονομικής Υπηρεσίας (ΔΟΥ) σχετικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1120858/5411/1755/0014/ΠΟΛ. 1272/27.10.1995 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κάνει την αναγγελία του έργου στο ΙΚΑ και να καταβάλλει - αν χρειαστεί - την προκαταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

10. Η σταδιακή καταβολή των σύνθετων «κατ' αποκοπήν» εργασιών, θα γίνεται με βάση τους Πίνακες Ποσοστών του παραρτήματος Β της παρούσας, ανάλογα με το ποσοστό ολοκλήρωσης των επί μέρους εργασιών που το απαρτίζουν. Οι πίνακες θα ισχύουν, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και ανεξάρτητα από τις όποιες τυχόν διαφοροποιήσεις που μπορεί να επέλθουν στις συνοπτικά περιγραφόμενες εργασίες. Διευκρινίζεται ότι οι πίνακες ποσοστών είναι ενδεικτικοί και αφορούν μόνο τον τρόπο πληρωμής του εκτελούμενου έργου, και συνεπώς σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αυξηθεί η κατ' αποκοπή τιμή, έστω κι αν για λόγους οικονομίας των πινάκων, έχει παραλειφθεί από τους πίνακες ένδειξη ολόκληρης εργασίας, που αναφέρεται στην Τεχνική Περιγραφή, τα σχέδια και τα λοιπά στοιχεία της εργολαβίας.
11. Ο Ανάδοχος μπορεί να ζητήσει από την Υπηρεσία ανακατανομή ή διάσπαση των ποσοστών των ανωτέρω πινάκων, χωρίς μεταβολή σε καμία περίπτωση, τόσο του συνολικού ποσοστού όσο της συνολικής συμβατικής αξίας εκάστου πίνακα. Οι αναπροσαρμογές αυτές γίνονται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 6^ο: Γενικά για τον τρόπο επιμέτρησης των εργασιών

1. Ο τρόπος επιμέτρησης των διαφόρων ειδών εργασιών ορίζεται στα σχετικά άρθρα του συμβατικού Τιμολογίου, σε συνδυασμό με τους όρους των λοιπών συμβατικών τευχών και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 151 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει).
2. Για τις εργασίες που τυχόν δεν ορίζεται τρόπος επιμέτρησης σύμφωνα με τα παραπάνω, επιμετρούνται οι πραγματικές διαστάσεις και ποσότητες και δεν λαμβάνονται υπόψη τα τυχόν έθιμα ή συνήθειες έστω και γενικά παραδεκτά.
3. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εκτελέσει - χωρίς έγκριση - ορισμένες εργασίες με διαστάσεις μεγαλύτερες των συμβατικών, τότε οι επί πλέον ποσότητες που θα προκύψουν δεν επιμετρούνται, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο. Αντίθετα, αν ο Ανάδοχος εκτελέσει ορισμένες εργασίες με διαστάσεις μικρότερες των συμβατικών, τότε επιμετρούνται οι ποσότητες που εκτελέστηκαν πραγματικά χωρίς να αποκλείεται εφαρμογή των διατάξεων για κακοτεχνία.

Άρθρο 7^ο: Περιεχόμενα των συμβατικών τιμών μονάδας και δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο

1. Οι συμβατικές τιμές μονάδας αναφέρονται σε εργασίες πλήρως περαιωμένες σύμφωνα με τους όρους των συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας.
2. Οι συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών, αυξημένες κατά το ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους του Αναδόχου (εργολαβικό ποσοστό) που ισχύει για την εργολαβία αυτή, περιλαμβάνουν όλες τις δαπάνες που χρειάζονται για την - σύμφωνα με τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας - πλήρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου, καλύπτουν όλες τις άμεσες και έμμεσες δαπάνες του Αναδόχου καθώς και το όφελος αυτού, και αποτελούν πλήρη αποζημίωσή του, πλην της δαπάνης που προκύπτει από την αναθεώρηση τιμών, η οποία καταβάλλεται ιδιαίτερα σ' αυτόν. Επίσης, καταβάλλεται ιδιαίτερα στον Ανάδοχο και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) - ενιαία για όλο το έργο - που βαρύνει τον Κύριο του Έργου, ο δε Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τον αποδώσει στο Δημόσιο σύμφωνα με τον Νόμο.

3. Στις συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών και το εργολαβικό ποσοστό περιλαμβάνονται και όλες οι δαπάνες για τα γενικά και επισφαλή έξοδα, επιβαρύνσεις, ειδικές δαπάνες κλπ του Αναδόχου που προκύπτουν από όλα τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας.
4. Σχετικά με τις κάθε είδους επιβαρύνσεις επί όλων των στοιχείων δαπάνης που συνθέτουν τις συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών, δηλαδή επί των ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων μηχανημάτων και αυτοκινήτων, κομίστρου, υπηρεσιών κλπ, όπως τους φόρους, τέλη, χαρτόσημο, δασμούς, ειδικούς φόρους κλπ (πλην ΦΠΑ), κρατήσεις, εργοδοτικές επιβαρύνσεις κλπ, ορίζεται ότι οποιαδήποτε απαλλαγή που τυχόν θα δοθεί κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου καθώς και οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση που τυχόν θα επιβληθεί, δεν έχουν καμιά επίπτωση στο εργολαβικό αντάλλαγμα γιατί θεωρούνται ότι καλύπτονται από τη δαπάνη αναθεώρησης τιμών. Τα ίδια ισχύουν και για τις τιμές μονάδας νέων εργασιών που τυχόν θα κανονισθούν.

Άρθρο 8º: Αυξομειώσεις εργασιών – νέες εργασίες – νέες τιμές

1. Το έργο θα εκτελεστεί χωρίς τεχνικές και οικονομικές αποκλίσεις από τη μελέτη και τα τεχνικά και οικονομικά του στοιχεία, όπως αυτά θα προκύψουν οριστικά μετά τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 20Α του τεύχους της διακήρυξης.
2. Για την περίπτωση όμως που παρουσιασθεί ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 156 του Ν.4412/16, όπως ισχύουν σήμερα. Για την παρούσα εργολαβία ο συντελεστής «σ» που αναφέρεται στο προαναφερθέν άρθρο καθορίζεται για όλες τις ομάδες και κατηγορίες εργασιών σε: $\sigma = 85\%$.
3. Για δε την περίπτωση που παρουσιασθεί ανάγκη σύναψης Συμπληρωματικής Σύμβασης, ή για την σύνταξη ανακεφαλαιωτικού πίνακα εργασιών, ισχύουν και τα εξής: Αν στην Συμπληρωματική Σύμβαση ή στον Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών, περιλαμβάνεται επιμέρους εργασία που αφορά σε σύνθετη κατασκευή που τιμολογείται με ενιαία τιμή και συνεπάγεται μεταβολή της προς τα πάνω ή προς τα κάτω, θα πληρώνεται κανονικά η συμβατική δαπάνη, σύμφωνα με τον αντίστοιχο πίνακα ποσοστών, και θα συντάσσεται νέα τιμή μονάδος για τα επί πλέον ή επί έλαττον στοιχεία κόστους της εργασίας, με τιμαριθμική του χρόνου δημοπράτησης, εφαρμοζόμενης της έκπτωσης που αντιστοιχεί στην ομάδα στην οποία ανήκει η εργασία και του συντελεστή σ της προηγούμενης παραγράφου 2.

Άρθρο 9º: Πρόληψη ατυχημάτων-Ασφάλιση προσωπικού

Ο ανάδοχος ανεξάρτητα από τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του, που απορρέουν από τις διατάξεις που ισχύουν, παίρνει μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του και σε κάθε τρίτο, καθώς και για την παροχή πρώτων βοηθειών σε αυτούς. Ορύγματα σε γαιώδη εδάφη αντιστηρίζονται πάντοτε και γενικά τα ορύγματα μέσα σε κατοικημένους χώρους τα οποία επί πλέον επισημαίνονται τη νύχτα με φώτα. Διαταγές της υπηρεσίας σχετικά με την εξασφάλιση της κυκλοφορίας εφαρμόζονται με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου. Ο ανάδοχος διατηρεί το κατάλληλο φαρμακευτικό υλικό για την παροχή των πρώτων βοηθειών. Οι ανάδοχοι έργων που εκτελούνται μέσα σε ασφαλιστικές περιοχές Ι.Κ.Α. είναι υποχρεωμένοι να ασφαλίζουν όλο το προσωπικό που θα απασχολήσουν. Σε περίπτωση έργων που εκτελούνται εκτός ασφαλιστικών περιοχών Ι.Κ.Α., οι ανάδοχοι είναι υποχρεωμένοι να συνεχίσουν την ασφάλιση του προσωπικού που είναι ασφαλισμένο στο Ι.Κ.Α. και δεν έχει διακοπεί η ασφάλιση του. Το υπόλοιπο προσωπικό είναι επίσης υποχρεωμένος να το ασφαλίσει σε μια από τις αναγνωρισμένες από το Δημόσιο ασφαλιστικές εταιρίες. Η δαπάνη για τα ασφάλιστρα συνολικά, για εργοδοτική εισφορά και εισφορά του ασφαλισμένου βαρύνει τον ανάδοχο. Σε καμιά περίπτωση δεν επιβαρύνεται ο εργοδότης με αποζημιώσεις για ατυχήματα του προσωπικού του αναδόχου, και με αποζημιώσεις για ζημιές που προκαλεί το προσωπικό του αναδόχου ή τα μεταφορικά του μέσα σε ξένες ιδιοκτησίες και σε έργα του Δημοσίου, Δήμων και Κοινοτήτων και κάθε είδους

κοινωνηελή έργα.

Άρθρο 10°: Μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο- Προστατευτικές κατασκευές

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση και με δική του ευθύνη να εφαρμόζει - σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου - όλες τις διατάξεις που ισχύουν και αναφέρονται στη λήψη μέτρων για τη προστασία (ασφάλεια, υγιεινή κλπ) των εργαζόμενων στο έργο, του κοινού, των γειτονικών ιδιοκτησιών και γενικά κάθε τρίτου, ενδεικτικά αναφερομένων των διατάξεων:

α) Του Π.Δ. της 14.3.1934 "περί υγιεινής και ασφάλειας των εργατών και υπαλλήλων των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων, εργαστηρίων κλπ" (ΦΕΚ Α'112).

β) Του Π.Δ.778/1980 "περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών" (ΦΕΚ Α'193).

γ) Του Π.Δ.1073/1981 "περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομικών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού" (ΦΕΚ Α'260).

δ) Του Ν.1430/1984 "Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ'αυτή" (ΦΕΚ Α'49).

ε) Του Ν.1568/1985 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων" (ΦΕΚ Α'177).

στ) Του Π.Δ.395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση προς την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ Α'220).

ζ) Του Π.Δ.17/1996 "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

η) Του Π.Δ.305/1996 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ" (ΦΕΚ Α'212).

θ) Του Π.Δ.89/1999 "Τροποποίηση του Π.Δ.395/1994 σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ Α'94).

ι) Της υπ'αριθ.οικ.433/2000 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. "Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου" (ΦΕΚ Β'1176).

ια) Του Π.Δ.340/2000 "Τροποποίηση του Π.Δ.395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ" (ΦΕΚ Α'212) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ.89/1999 "Τροποποίηση του Π.Δ.395/1994 σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ Α'94)" (ΦΕΚ Α'241).

ιβ) Της υπ'αριθ.ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 απόφασης του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. "Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ)" (ΦΕΚ Β'16/2003).

Τα σχετικά άρθρα της παραπάνω Υπουργικής Απόφασης εντάσσονται στη παρούσα Συγγραφή Υποχρεώσεων.

2. Όλες οι δαπάνες που χρειάζονται για τις κατασκευές της προηγούμενης παραγράφου (προστατευτικές κατασκευές κλπ), καθώς και για την απομάκρυνση των κατασκευών αυτών μετά την περαίωση των εργασιών - όπου απαιτείται - βαρύνουν τον Ανάδοχο και καλύπτονται από το εργολαβικό ποσοστό αυτού.

3. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ανακοινώσει χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία όλες τις διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σ' αυτόν κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου και που αναφέρονται σε υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας, υγιεινής κλπ.

4. Ο Ανάδοχος είναι ποινικά και αστικά υπεύθυνος για κάθε ατύχημα που οφείλεται στη μη λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας του παρόντος άρθρου.

5. Ο Κύριος του Έργου δεν έχει καμιά ανάμιξη στη χρησιμοποίηση από τον Ανάδοχο οικοπέδων ή γηπέδων γειτονικών του έργου για τη διευκόλυνση της εκτέλεσης των εργασιών.

6 Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10 (αρ. 42).

7. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/2016 (αρθ. 138 παρ. 9).

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφαλείας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφαλείας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

8. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 7, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

8.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π. . 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία),

σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5- 7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π. .305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

8.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας:

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθήκοντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφό της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

8.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των

τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

8.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

9. Απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

9.1. Προετοιμασία εργοταξίου – Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφαλείας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως: κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π. . 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π. . 396/94, Π. . 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

9.2. Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση – εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και. μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

9.3. Μηχανήματα έργων / εξοπλισμοί εργασίας – αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματοεργατικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας

2. Άδεια κυκλοφορίας

3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1).

Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

10. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

10.1 Κατεδαφίσεις:

N 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής: ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

10.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ.), Αντιστηρίξεις:

N. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

10.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

10.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες,

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

10.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

11. Ασφάλιση έργου:

Ο Ανάδοχος θα συνάψει με δικές του δαπάνες με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρείες που σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία μπορούν να ασφαλίζουν παρεμφερή έργα, τις ακόλουθες ασφάλειες:

11.1 Ασφάλιση κατά παντός κινδύνου του έργου.

Αντικείμενο ασφάλισης είναι :

- Η συνολική αξία του υπό κατασκευή έργου (εξοπλισμός, υλικά, υπηρεσίες κ.λπ.) συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμπληρωμάτων της Σύμβασης, αναθεωρήσεων ή / και αναπροσαρμογών (θετικών ή αρνητικών) του αρχικού συμβατικού τιμήματος. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει για το σύνολο της αξίας τους (κλοπή, φθορά, φωτιά, κατολισθήσεις κ.λπ.) για το χρονικό διάστημα από την παραλαβή μέχρι την ενσωμάτωση τους στο έργο τα υλικά, συσκευές κ.λπ. εξοπλισμό που θα έχουν παραληφθεί από τη Δ.ΥΠ.Α. επί τόπου του έργου. Σε περίπτωση που η παραλαβή των υλικών από τη Δ.ΥΠ.Α. γίνεται σε αποθήκες του Αναδόχου ή σε άλλους χώρους μακριά από το εργοτάξιο αλλά μέσα στα όρια του Ελληνικού Κράτους, η ασφάλιση θα τα καλύπτει όπως παραπάνω. Κανένα υλικό δεν θα παραλαμβάνεται στο εξωτερικό και για αυτό η ασφάλιση για τη μεταφορά υλικών από το εξωτερικό αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ζητά από τους ασφαλιστές κάθε μήνα, και να κάνει σχετική αναφορά στην μηνιαία έκθεσή του, την αναπροσαρμογή του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου σύμφωνα με την πραγματική αξία του έργου και οι ασφαλιστές θα παραιτούνται, του δικαιώματος της υπασφάλισης. Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημιάς ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που θα οφείλεται ή θα προκαλείται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία (δηλ. ανωτέρα βία, τυχαία περιστατικά, καθώς επίσης λανθασμένη μελέτη ή / και κατασκευή (Manufacturer's Risk) ελαττωματικά υλικά, λανθασμένη εργασία κ.λπ.) με εξαίρεση τους ακόλουθους κινδύνους: πόλεμος, εισβολή, ανταρσία, λαϊκή εξέγερση, επανάσταση, μόλυνση από ραδιενέργεια ή ιονίζουσα ακτινοβολία.
- Οι μόνιμες ή / και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου, καθώς επίσης και ο εν γένει μηχανολογικός εξοπλισμός, που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του έργου. Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς κ.λπ. (εξαιρουμένων των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών βλαβών), που θα οφείλεται ή θα προκαλείται από ανωτέρα βία ή/ και τυχαία περιστατικά.
- Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την υπογραφή της Σύμβασης και θα λήγει με την ημερομηνία έγκρισης του Πρωτοκόλλου Παραλαβής.

11.2 Ασφάλιση αστικής ευθύνης απέναντι σε τρίτους.

Αντικείμενο ασφάλισης:

- Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ του Αναδόχου ΕΝΑΝΤΙ ΤΡΙΤΩΝ και οι ασφαλιστές υποχρεώνονται να καταβάλουν αποζημιώσεις σε τρίτους για σωματικές βλάβες, ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη και υλικές ζημιές σε πράγματα που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια και εξαιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών, και διαφόρων άλλων ρυθμίσεων, οποτεδήποτε γίνονται αυτές και εφόσον εκτελούνται στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου.
- Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την υπογραφή της Σύμβασης και θα λήγει με την ημερομηνία έγκρισης του Πρωτοκόλλου Παραλαβής. και για ποσό που καλύπτει κάθε πιθανή βλάβη περιουσίας καθώς και τη σωματική βλάβη τρίτων, συμπεριλαμβανομένων του εργοδότη του προσωπικού του και εκείνου της επιβλέψεως, το οποίο καθορίζεται σε 3% του συνολικού ύψους του συμβατικού προϋπολογισμού του έργου. Τα ποσά αυτά θα αυξάνονται κατά περίπτωση (αυξημένων κινδύνων, χρονικής διάρκειας, ασφαλιζόμενου κεφαλαίου κ.λπ.) και θα αναπροσαρμόζονται την πρώτη ημέρα εκάστου έτους, κατά ποσοστό ίσο με τον επίσημο πληθωρισμό του έτους στρογγυλοποιούμενο στην επόμενη ακέραια μονάδα εκτός εάν υπάρξει ειδικότερη νομοθετική ρύθμιση για την αναπροσαρμογή των ποσών αυτών, οπότε εφαρμόζεται η ρύθμιση αυτή.

11.3 Ειδικό Όροι

Η Δ.ΥΠ.Α., το εν γένει προσωπικό του, οι Σύμβουλοι του και το προσωπικό τους,

θεωρούνται ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της διασταυρούμενης ευθύνης έναντι άλλων (CROSS LIABILITY).

Η ασφαλιστική εταιρεία υποχρεώνεται να αποκρούει οποιαδήποτε αγωγή εγείρεται κατά του Αναδόχου ή της Δ.ΥΠ.Α. και του προσωπικού τους, στην περίπτωση που η βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη των παραπάνω προσώπων και η οποία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων, θα καταβάλλει δε κάθε ποσό εγγύησης για άρση τυχόν κατασχέσεων κ.λπ. που σχετίζονται με την αστική ευθύνη μέσα στα όρια των ποσών, που αναφέρονται εκάστοτε σαν ανώτατα όρια ευθύνης των ασφαλιστών.

11.4 Γενικοί όροι που αφορούν στα ασφαλιστήρια των παραγράφων 11.1. και 11.2. του παρόντος άρθρου.

Στα ασφαλιστήρια των παραγράφων 11.1. και 11.2. θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι ακόλουθοι γενικοί όροι :

- Η Δ.ΥΠ.Α. θα είναι συνασφαλιζόμενη.
- Τα εν λόγω ασφαλιστήρια δεν δύνανται να ακυρωθούν, τροποποιηθούν ή λήξουν χωρίς τη γραπτή δια συστημένης επιστολής, πριν από τριάντα (30) ημέρες, σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρείας τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς τη Δ.ΥΠ.Α.
- Σε περίπτωση ολικής ή μερικής καταστροφής, του έργου ο Ανάδοχος μεταβιβάζει και εκχωρεί στη Δ.ΥΠ.Α. εξ αρχής τα ποσά των απαιτήσεων του από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, που θα καταβάλλονται απ' ευθείας στη Δ.ΥΠ.Α. ύστερα από σχετική αίτηση του, χωρίς να χρειάζεται έγγραφη συναίνεση ή άλλη ενέργεια του Αναδόχου.
- Η ασφαλιστική εταιρεία παραιτείται από κάθε δικαίωμα ανταγωγής κατά της Δ.ΥΠ.Α., των υπαλλήλων, των συμβούλων και συνεργατών του και των υπαλλήλων τους σε περίπτωση που η βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη, μη ηθελημένη, των προσώπων αυτών.
- Η Δ.ΥΠ.Α., το προσωπικό του, καθώς και όλοι οι σύμβουλοι και συνεργάτες της και το προσωπικό τους θεωρούνται σαν τρίτα πρόσωπα.
- Με το ασφαλιστήριο καλύπτεται και η ευθύνη της Δ.ΥΠ.Α. που απορρέει από το άρθρο 922 του Αστικού Κώδικα (ευθύνη προστήσαντος).

Διακοπή των εργασιών με υπαιτιότητα του Αναδόχου

- Σε περίπτωση ολικής ή μερικής διακοπής των εργασιών από υπαιτιότητα του Αναδόχου, το έργο σε οποιαδήποτε φάση και αν βρίσκεται, θα ασφαλιστεί έναντι όλων των ενδεχομένων κινδύνων από τη Δ.ΥΠ.Α. και τα έξοδα της ασφάλισης αυτής θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

11.5 Γενικοί όροι Ασφάλισης

- Κατά τη σύναψη των παραπάνω ασφαλίσεων ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται και να λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις των Νόμων, Νομοθετικών Διαταγμάτων, Κανονισμών κλπ., που ισχύουν εκάστοτε και έχουν εφαρμογή στην Ελλάδα (π.χ. Ν.Δ. 400/70, Ν. 489/76, Ν. 1256/82, Ν. 1418/84, Π.Δ. 609/85, Ν.4281/2014 άρθρο 157 παρ.2β κ.λ.π.).
- Ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους των Ασφαλιστηρίων. Οι παρεχόμενες ασφαλιστικές καλύψεις, οι οικονομικοί και ασφαλιστικοί όροι, εξαιρέσεις, απαλλαγές κλπ., υπόκεινται σε κάθε περίπτωση στην τελική έγκριση της Δ.ΥΠ.Α.
- Οι παραπάνω ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ή περιορίζουν κατά κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Αναδόχου που απορρέουν από τη Σύμβαση, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προβλεπόμενες από τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια εξαιρέσεις, εκπτώσεις, προνόμια, περιορισμούς κ.λπ., και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά

υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή και πράγματα, πέραν από τα ποσά κάλυψης των πιο πάνω ασφαλιστηρίων.

- Σε περίπτωση, που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις παραπάνω ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλίσεις που θα συνυπολογίσει κριθούν σαν μη ικανοποιητικές από τη Δ.ΥΠ.Α., ο τελευταίος δικαιούται να συνάψει στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου τα πιο πάνω ασφαλιστήρια και να παρακρατήσει (εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας) το ποσό των ασφαλιστρών είτε από το λαβείν του, είτε με κατάπτωση ανάλογου ποσού από την εγγυητική επιστολή του καλής εκτέλεσης. Επίσης σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλει στους ασφαλιστές τα οφειλόμενα ποσά των ασφαλιστρών, η Δ.ΥΠ.Α., για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων δικαιούται να καταβάλει τα ασφαλιστρα στους ασφαλιστές για λογαριασμό του Αναδόχου και να τα παρακρατήσει από το λαβείν του σύμφωνα με τα προηγούμενα. Η Δ.ΥΠ.Α. επιφυλάσσει σ' αυτόν το δικαίωμα να παρακρατεί από το λαβείν ή τις εγγυήσεις του Αναδόχου κάθε ποσό, που δεν θα είναι δυνατό να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών κλπ., σύμφωνα με τους όρους των εν λόγω ασφαλιστηρίων.

- Σε περίπτωση που η ασφαλιστική εταιρεία, με την οποία ο Ανάδοχος συνυπολόγησε τις παραπάνω ασφαλίσεις, παραλείψει ή αρνηθεί να εξοφλήσει (μερικά ή ολικά) οποιαδήποτε ζημιά κλπ. για οποιονδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση της μη εξοφλημένης ζημιάς ή βλάβης, αποζημίωσης κλπ. σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και η Δ.ΥΠ.Α. δικαιούται να παρακρατήσει από οποιονδήποτε λογαριασμό του Αναδόχου ή εγγυήσή του οποιασδήποτε φύσης, τα ποσά, που κατά την κρίση του απαιτούνται για την αποκατάσταση της εν λόγω ζημιάς ή βλάβης.

- Ο Ανάδοχος, προκειμένου να εξασφαλισθεί η Δ.ΥΠ.Α. για τις απαιτήσεις του απ' αυτόν σε σχέση με τα ποσά που του έχει καταβάλει, υποχρεούται να ζητήσει από τους ασφαλιστές του να συμπεριλάβουν τόσο στο Κατά Παντός Κινδύνου όσο και στα άλλου τύπου ασφαλιστήρια που καλύπτουν το ίδιο το έργο (ΠΥΡΟΣ, ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΛΑΒΩΝ, ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ κ.λπ.) τον εξής Ειδικό όρο: «Σε περίπτωση μερικής ή ολικής καταστροφής ή βλάβης του έργου, προκειμένου η ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημιά κ.λπ. αποζημίωση, πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Δ.ΥΠ.Α. Εφόσον η Δ.ΥΠ.Α. δεν παρέχει στην ασφαλιστική εταιρεία την εν λόγω συγκατάθεση, αυτόματα και χωρίς άλλες διατυπώσεις (ειδική ή άλλου είδους εντολή ή εξουσιοδότηση από τον Ανάδοχο) η απαίτηση του Αναδόχου κατά της ασφαλιστικής εταιρείας για την καταβολή της αποζημίωσης εκχωρείται στη Δ.ΥΠ.Α. και η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται από τούδε και υποχρεώνεται να καταβάλει τη σχετική αποζημίωση στη Δ.ΥΠ.Α. μετά από αίτηση του τελευταίου για το σκοπό αυτό. Η εκχώρηση της απαίτησης αυτής του Αναδόχου στη Δ.ΥΠ.Α. κατ' ουδένα τρόπο τον απαλλάσσει από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα.

Άρθρο 12º: Καθαρισμός εργοταξίου, κατασκευών και εγκαταστάσεων

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση με δικές του δαπάνες και ευθύνη - πριν από την παράδοση για χρήση κάθε τμήματος του έργου καθώς και μετά την αποπεράτωση ολοκλήρου του έργου, αλλά πριν από τη λήξη της συνολικής προθεσμίας περάτωσης αυτού - να αφαιρέσει και απομακρύνει από τους χώρους κάθε τμήματος του έργου, από τους ακάλυπτους χώρους, από τους γύρω χώρους και γενικά από το εργοτάξιο τα υλικά που περίσσεψαν (χρήσιμα ή άχρηστα), τα απορρίμματα (μπάζα), τα ικρίσματα, τα εργαλεία, τα μηχανήματα, τις προσωρινές εγκαταστάσεις του έργου, τα περιφράγματα του εργοταξίου, τις προστατευτικές κατασκευές που έγιναν για οποιοδήποτε λόγο και που κατά τη κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας δεν χρειάζονται πλέον και γενικά να απομακρύνει κάθε βοηθητικό έργο, εγκατάσταση, κατασκευή κλπ που κατά την κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας είναι άχρηστη ή επιζήμια για την λειτουργία του έργου, να

ισοπεδώσει τους χώρους που είχαν εγκατασταθεί ή αποτεθεί όλα τα παραπάνω, να παραδώσει καθαρούς όλους τους χώρους του έργου, τους ακάλυπτους χώρους, τους γύρω χώρους και το εργοτάξιο γενικά και να μεριμνήσει για ότι χρειάζεται προκειμένου το έργο να παραδοθεί έτσι ώστε να μπορεί να λειτουργήσει κανονικά και απρόσκοπτα.

2. Οι υποχρεώσεις του Αναδόχου που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του άρθρου αυτού περιλαμβάνονται στο αντικείμενο της εργολαβίας και πρέπει να εκπληρωθούν μέσα στις συμβατικές προθεσμίες του έργου.

Άρθρο 13^ο: Εκπόνηση μελετών συμπληρωματικών εργασιών

1. Επιτρέπεται όπως ο Κύριος του Έργου αναθέσει απευθείας στον Ανάδοχο, αδαπάνως, την εκπόνηση μελετών συμπληρωματικών εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).
2. Η εκπόνηση των μελετών της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου διέπεται από όλες τις ισχύουσες για μελέτες διατάξεις πλην των διατάξεων που αναφέρονται στη διαδικασία ανάθεσης μελετών.

Άρθρο 14^ο: Προέλευση υλικών και έτοιμων ή ημικατεργασμένων προϊόντων- Ποιότητα εργασιών

1. Όλα τα υλικά και έτοιμα ή ημικατεργασμένα προϊόντα που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο πρέπει να είναι προέλευσης κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην εκείνων που δεν θα παράγονται στις χώρες αυτές και εκείνων για τα οποία αναγράφεται ρητά η προέλευσή των στα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας.
2. Όλα τα προσκομιζόμενα από τον Ανάδοχο είδη και υλικά για ενσωμάτωση στις εργασίες θα είναι καινούρια, χωρίς ελαττώματα και θα πληρούν τους αντίστοιχους συμβατικούς όρους, που καθορίζουν τον τύπο, κατηγορία και λοιπά χαρακτηριστικά των ειδών και υλικών που θα χρησιμοποιηθούν. Σε περιπτώσεις υλικών η ποιότητα των οποίων προσδιορίζεται στο εμπόριο με «διαλογή», θα προσκομίζονται πάντοτε προϊόντα πρώτης (α') διαλογής. Τα δε υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι συμβατά μεταξύ τους.
3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει στην Δ.ΥΠ.Α., τα δείγματα υλικών, τις προδιαγραφές τους, τα πιστοποιητικά ποιότητας, τα στοιχεία προμηθειών και ότι άλλο σχετικό αναφορικά με αυτά, έγκαιρα ώστε να υπάρχει χρόνος για την έγκρισή τους από τη Δ.ΥΠ.Α., πριν από την παραγγελία τους από τον Ανάδοχο. Τα εγκεκριμένα δείγματα φυλάσσονται στο εργοτάξιο σε κατάλληλα διαμορφωμένο φυλασσόμενο χώρο ώστε να χρησιμοποιούνται ως πρότυπα για να γίνεται δυνατή η σύγκριση με τα υλικά ή τα εμπορεύματα που τοποθετούνται στο έργο. Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη δωρεάν υποβολή δειγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας και μεταφοράς τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Δ.ΥΠ.Α. Δείγματα ή υλικά που απορρίπτονται, θα απομακρύνονται από το εργοτάξιο με δαπάνες του Αναδόχου. Στη περίπτωση που ενσωματωθούν στο έργο υλικά που δεν έχουν εγκριθεί από τη Δ.ΥΠ.Α. ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δαπάνες του, να τα αφαιρέσει και να τα απομακρύνει από το έργο και είναι υπεύθυνος για την σχετική καθυστέρηση του έργου.
4. Η Δ.ΥΠ.Α. έχει το δικαίωμα ελέγχου κάθε υλικού, που έρχεται στο εργοτάξιο και μπορεί να διατάξει την απομάκρυνση κάθε είδους, υλικού, οργάνου ή μηχανήματος, που κατά την κρίση του δεν πληροί τους συμβατικούς όρους, που αναφέρονται στην ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του.
5. Η έγκριση της Δ.ΥΠ.Α. αναφορικά με οιαδήποτε υποβολή που αφορά υλικά, τις προδιαγραφές τους, τα στοιχεία προμηθειών ή δείγματα τούτων δεν απαλλάσσει τον

Ανάδοχο από τις ευθύνες του για τυχόν αποκλίσεις από τις Συμβατικές Τεχνικές απαιτήσεις, εκτός από την περίπτωση που έχει ζητηθεί ιδιαιτέρως και εγγράφως από τη Δ.ΥΠ.Α. η συγκεκριμένη απόκλιση, την οποία ο τελευταίος αποδέχθηκε εγγράφως.

6. Οι εργασίες κατασκευής και τοποθέτησης θα εκτελούνται σύμφωνα με την καλύτερη και αποτελεσματικότερη τεχνική πρακτική κατασκευών και εφαρμογών και θα ανταποκρίνονται απολύτως στις ισχύουσες προδιαγραφές, στα πρότυπα, στα σχέδια και στις λοιπές προβλέψεις των Συμβατικών Τευχών και θα είναι πάντοτε της εγκρίσεως της Δ.ΥΠ.Α.
7. Κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του έργου και μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των κάθε είδους εγκαταστάσεων, ο Ανάδοχος θα προβεί με δική του ευθύνη, μέριμνα και δαπάνες και παρουσία της επίβλεψης στις δοκιμές που απαιτούνται, προκειμένου να αποδειχθεί η σωστή λειτουργία και άριστη ποιότητα των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις προδιαγραφές. Ο αριθμός και οι τύποι των δοκιμών για τις εγκαταστάσεις, θα προταθούν από τον Ανάδοχο και θα τεθούν υπό την κρίση και έγκριση της Επίβλεψης. Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια, μειονέκτημα, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κλπ. ολόκληρων των εγκαταστάσεων ή τμημάτων τους, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε άμεση επισκευή, συμπλήρωση, αποκατάσταση, αναπλήρωση ή και πλήρη αντικατάσταση και στη συνέχεια επανάληψη των δοκιμών, μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την επίβλεψη.
8. Ο Ανάδοχος οφείλει να εξασφαλίζει εργαστήρια εγκεκριμένα από τις αρμόδιες Αρχές και της αποδοχής της Δ.ΥΠ.Α. προς εκτέλεση όλων των δειγματοληψιών και δοκιμών ελέγχου που είναι αναγκαίες για την ορθή ποιοτικά εκτέλεση των εργασιών. Η Δ.ΥΠ.Α. μπορεί να προβαίνει ανά πάσα στιγμή σε ελέγχους υλικών (ενσωματωμένων ή μη στο έργο) καθώς και ολοκληρωμένων ή ημιτελών εργασιών τους οποίους ο Ανάδοχος υποχρεωτικά αποδέχεται.

Άρθρο 15°: Υλικά του Κυρίου του Έργου - Προσωρινές εγκαταστάσεις

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με δικές του δαπάνες και ευθύνη, να φυλάσσει τα υλικά, μηχανήματα, εργαλεία, τα ημιτελή κτίρια με τις εγκαταστάσεις τους, καθώς και το συνολικό οικοπεδικό χώρο που έχει κατασκευασθεί ο οικισμός κλπ που παραδίδονται σ'αυτόν από τον Κύριο του Έργου για αποπεράτωση.
2. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με δικές του δαπάνες και ευθύνη και σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, να μεριμνήσει για την κατασκευή όλων των προσωρινών εγκαταστάσεων που χρειάζονται για την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας σε θέσεις επιτρεπόμενες από τις αρμόδιες κατά περίπτωση Αρχές. Οι προσωρινές εγκαταστάσεις αυτές είναι: α) υπόστεγα αποθήκευσης, θάλαμοι διαμονής και αφοδευτήρια προσωπικού, γραφεία, εργαστήρια, εγκαταστάσεις λειτουργίας μηχανημάτων κλπ και β) τα απαιτούμενα γραφεία για το προσωπικό της Επίβλεψης της Υπηρεσίας που πρέπει να διαθέτουν τις στοιχειώδεις ανέσεις για την απρόσκοπτη λειτουργία και την υγιεινή διαβίωση, δηλαδή επίπλωση, ηλεκτρονικός εξοπλισμός, προγράμματα, όργανα μέτρησης, φωτισμό, θέρμανση, ύδρευση, τηλεφωνική σύνδεση, αφοδευτήριο κλπ.

Διευκρινίζεται ότι ο ανάδοχος θα πρέπει να στελεχωσει το εργοταξιακό του γραφείο με προσωπικό κατάλληλης ειδικότητας για κάθε φάση κατασκευής δηλαδή πολιτικό μηχανικό για τις οικοδομικές εργασίες, ηλεκρολόγο-μηχανολόγο για τις εργασίες εγκαταστάσεων κλπ. Για το προσωπικό αυτό ουδεμία οικονομική απαίτηση έχει από τη Δ.ΥΠ.Α.

Άρθρο 16°: Υποχρεώσεις του Αναδόχου

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με δικές του δαπάνες και ευθύνη και σύμφωνα με τις

υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, να μεριμνήσει για: α) τη λήψη και εκτύπωση καταλλήλων φωτογραφιών, καθώς και τη βιντεοσκόπηση κατά τις ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου, β) την κατασκευή, γραφή και τοποθέτηση πινακίδων ενδεικτικών του εκτελούμενου έργου, γ) την προσωρινή κατασκευή δρόμων προσπέλασης μέσα στο οικοπέδο του έργου για τη διευκόλυνση της εκτέλεσης των εργασιών. Επίσης, ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση -χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή- να παραδώσει στη Δ.ΥΠ.Α. ένα album χαρακτηριστικών φωτογραφιών καθώς και των αρνητικών τους ή CD σε ψηφιακή μορφή από όλες τις φάσεις κατασκευής του έργου, το μητρώο του έργου, δηλαδή σχέδια και τεύχη με όλα τα τεχνικά στοιχεία και οτιδήποτε άλλο απαιτείται για την πλήρη απεικόνιση του έργου, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του, όπως κατασκευάστηκαν (AsBuilt).

2. Η οργάνωση και παρουσίαση των σχεδίων απεικόνισης του έργου και των τεχνικών στοιχείων θα τηρεί την τυποποίηση στα μεγέθη στους συμβολισμούς, στους κωδικούς κ.λπ., της μελέτης εφαρμογής σε κατάλληλη κλίμακα, ώστε η παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών να είναι επαρκής.
3. Τα στοιχεία αυτά (σχέδια απεικόνισης κ.λ.π.) θα υποβάλλονται καταρχήν σε δύο αντίγραφα στο κλιμάκιο επίβλεψης επί τόπου του έργου. Ο επιβλέπων και άλλα εντεταλμένα όργανα της Δ.ΥΠ.Α. με τον νόμιμο εκπρόσωπο του Αναδόχου ελέγχουν επί τόπου την ακρίβεια, την ποσοτική και ποιοτική πληρότητα των στοιχείων αυτών και τα επικυρώνουν υπογράφοντάς τα από κοινού. Σχέδια ανακριβή ή ελλιπή θα συμπληρώνονται, θα ξανασχεδιάζονται και θα ελέγχονται πάλι. Τα τελικά επικυρωμένα σχέδια απεικόνισης και λοιπά στοιχεία παραδίδονται στη Δ.ΥΠ.Α. σε δύο αντίγραφα (φωτοτυπίες) και σε δισκέτες ή CD σε ψηφιακή μορφή.
4. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με δικές του δαπάνες και ευθύνη, να προσκομίσει έγκαιρα στην Διευθύνουσα Υπηρεσία όλα τα στοιχεία που χρειάζονται (έντυπα, σχέδια κλπ) για την υποβολή αιτήσεων παροχών και συνδέσεων του κτιριακού συγκροτήματος με τα δίκτυα των Επιχειρήσεων ή Οργανισμών Κοινής Ωφελείας ή του Δήμου ή της Κοινότητας (ηλεκτροδότηση, υδροδότηση, αποχέτευση, τηλεφωνική σύνδεση κ.λ.π.) και να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την επίτευξη των παροχών και συνδέσεων αυτών. Τις παραπάνω υποχρεώσεις έχει ο Ανάδοχος και για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης, έκδοσης και τυχόν ανανέωσης των διαφόρων απαιτούμενων εγκρίσεων και αδειών. Τα έξοδα για τέλη, εισφορές, παράβολα, τέλη χαρτοσήμου, προκαταβολές, εγγυήσεις και λοιπές επιβαρύνσεις που χρειάζονται για τις παροχές, συνδέσεις, εγκρίσεις και άδειες της παρούσας παραγράφου βαρύνουν τον Ανάδοχο.
5. Στην περίπτωση κατά την οποία τα δίκτυα των παραπάνω φορέων κοινής ωφελείας δεν φθάνουν μέχρι των ορίων του οικοπέδου του έργου, τότε ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει όλες τις απαραίτητες εργασίες επέκτασης των δικτύων αυτών σύμφωνα με το τιμολόγιο του έργου.
6. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να προβεί στην αναθεώρηση της οικοδομικής αδείας του έργου αφού επιβεβαιώσει την εφαρμογή του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του οικισμού. Επίσης, με δικές του δαπάνες και ευθύνη, να μεριμνήσει - αν χρειαστεί - για την έκδοση οποιασδήποτε άλλης άδειας.
7. Η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των ανωτέρω παραγράφων του παρόντος άρθρου αναστέλλει την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης του έργου με τις συνακόλουθες προς αυτό επιπτώσεις.

Άρθρο 17^ο: Δοκιμές εγκαταστάσεων

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση - μετά την αποπεράτωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων του έργου και πριν από την λήξη της συνολικής προθεσμίας περάτωσης αυτού - να εκτελέσει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες όλες τις δοκιμές των εγκαταστάσεων που χρειάζονται οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι να

πραγματοποιηθούν πλήρως τα αποτελέσματα που απαιτούνται, οπότε και θα συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών που θα υπογράφεται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό και τον Ανάδοχο και θα μνημονεύεται στο πρωτόκολλο παραλαβής.

2. Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς που ισχύουν.
3. Ο Ανάδοχος οφείλει - μετά την αποπεράτωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων του έργου και πριν από την παραλαβή - να συντάξει χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή και υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία πλήρεις και λεπτομερειακές οδηγίες χειρισμού, λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων. Επίσης ο Ανάδοχος οφείλει - πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων - να διδάξει στο προσωπικό του Κυρίου του Έργου την χρήση και τον χειρισμό των εγκαταστάσεων.

Άρθρο 18º: Εκχώρηση και υπεργολαβική ανάθεση

1. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να εκχωρεί τη Σύμβαση προς Πιστωτικό Ίδρυμα, εν μέρει ή στο σύνολό του, ούτε τα οφέλη που προκύπτουν από αυτό, χωρίς την γραπτή συναίνεση της Δ.ΥΠ.Α., την οποία ο τελευταίος μπορεί να αρνείται κατά την απόλυτη κρίση του. Σε κάθε περίπτωση το μέγιστο του ποσού που μπορεί να εγκριθεί για εκχώρηση είναι το εργολαβικό όφελος.
2. Για την υπεργολαβική ανάθεση ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 164, 165, 166, 167 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει). Τυχόν ανάθεση εκ μέρους του Αναδόχου υπεργολαβικά του συνόλου ή τμήματος των Εργασιών δεν τον απαλλάσσει από καμία συμβατική του υποχρέωση ή ευθύνη κατά τη Σύμβαση, θα φέρει δε αυτός αμέριστα την ευθύνη για τις ενέργειες, τις παραλείψεις και τις κακοτεχνίες οιοδήποτε των υπεργολάβων του, σαν αυτές να ήταν του ίδιου.

Άρθρο 19º: Παλαιά υλικά

1. Στην περίπτωση που το έργο περιλαμβάνει εργασίες καθαιρέσεων, κατά την εκτέλεση των εργασιών αυτών ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να αποτραπεί ή να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη η βλάβη στα υλικά που θα προέλθουν από τις καθαιρέσεις. Για τη διαλογή και συγκέντρωση των υλικών αυτών, ισχύουν τα οριζόμενα στα σχετικά άρθρα του συμβατικού Τιμολογίου.
2. Όσα από τα υλικά καθαιρέσεων κριθούν από την Υπηρεσία χρήσιμα και κατάλληλα για να χρησιμοποιηθούν, θα διαφυλαχθούν μέσα στο εργοτάξιο, με μέριμνα και δαπάνη του Αναδόχου (της δαπάνης μεταφοράς και διαφύλαξης περιλαμβανομένης στο εργολαβικό ποσοστό αυτού) και θα επαναχρησιμοποιηθούν αργότερα κατά την εκτέλεση των σχετικών εργασιών, σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας και μετά από τη σύνταξη σχετικού πρωτοκόλλου μεταξύ της Υπηρεσίας και του Αναδόχου. Στο πρωτόκολλο αυτό θα γίνεται και αποτίμηση της αξίας των υλικών αυτών, η οποία αφαιρείται από το εργολαβικό αντάλλαγμα του Αναδόχου.
3. Όσα από τα υλικά καθαιρέσεων κριθούν από την Υπηρεσία χρήσιμα και πρέπει να διατηρηθούν για οποιοδήποτε σκοπό (πλην της χρησιμοποίησής των στην παρούσα εργολαβία για την οποία εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο), θα διαφυλαχθούν μέσα στο εργοτάξιο, με μέριμνα και δαπάνη του Αναδόχου (της δαπάνης μεταφοράς και διαφύλαξης περιλαμβανομένης στο εργολαβικό ποσοστό αυτού) και θα παραδοθούν στην Υπηρεσία, συντασσόμενου σχετικού πρωτοκόλλου μεταξύ της Υπηρεσίας και του Αναδόχου.
4. Τα λοιπά υλικά καθαιρέσεων που θα κριθούν από την Υπηρεσία ως άχρηστα, θα απομακρυνθούν και απορριφθούν από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στα λοιπά συμβατικά τεύχη.

Άρθρο 20^ο: Προστασία υφισταμένων κατασκευών

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, κατά την εκτέλεση των εργασιών, να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των υφισταμένων κατασκευών και την αποφυγή πρόκλησης οποιασδήποτε ζημίας σε αυτές.
2. Οι υποχρεώσεις του Αναδόχου που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται καμία οικονομική, χρονική ή άλλη απαίτησή του από τον Κύριο του Έργου.
3. Η τυχόν - από υπαιτιότητα του Αναδόχου - πρόκληση ζημιών συνεπάγεται την υποχρέωσή του για την αποκατάσταση αυτών, με δικές του δαπάνες και χωρίς να δικαιούται οποιασδήποτε αποζημίωσης από τον Κύριο του Έργου.

Άρθρο 21^ο: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκπονήσει και υποβάλλει στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. υπ' αριθ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/502/2000 "Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες" (ΦΕΚ Β'1265) και ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/611/2001 "Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου" (ΦΕΚ Β'1013).

Άρθρο 22ο: Ανάλυση κινδύνων

1. Ο Ανάδοχος ευθύνεται για όλους του κινδύνους της συντήρησης και της λειτουργίας του έργου μέχρι την Παραλαβή του. Η Δ.ΥΠ.Α. δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιονδήποτε κίνδυνο, μέχρι την Παραλαβή του έργου.
2. Θεωρείται ότι ο Ανάδοχος έχει περιλάβει στις τιμές της προσφοράς του επαρκή περιθώρια για την κάλυψη των κινδύνων.
3. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, κίνδυνοι που θα αναλάβει να καλύψει ο Ανάδοχος είναι:
  - Οι ενδεχόμενες μεταβολές γενικών και ειδικών συνθηκών που απορρέουν από την ολοκλήρωση (οικονομική, νομισματική, πολιτική) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - Οι μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών.
  - Οι μεταβολές της Κοινοτικής Νομοθεσίας.
  - Οι μεταβολές της Ελληνικής Νομοθεσίας (προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Κοινοτική) όπως γενικές ρυθμίσεις για τις μεταφορές και μεταφορικά μέσα, γενικές ρυθμίσεις στο πλαίσιο της απελευθέρωσης των μεταφορών και γενικά της Αγοράς, της Εργατικής και Ασφαλιστικής Νομοθεσίας κλπ.
  - Οι μεταβολές της Νομοθεσίας άλλων χωρών από τις οποίες ο Ανάδοχος προμηθεύεται υλικά ή εκτελεί αυτός ή υπεργολάβοι τους εργασίες στοιχείων του έργου, απαιτούμενα για την συντήρηση και λειτουργία του.

Άρθρο 23^ο: Κακοτεχνίες-Ακαταλληλότητα υλικών-Ελαττώματα -Παράλειψη συντήρησης

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του να θεραπεύει κάθε κακοτεχνία που θα εντοπισθεί στο έργο από κάθε ενδιαφερόμενο, και να επανορθώνει κάθε ελάττωμα ή ατέλεια των εργασιών και κάθε απόκλιση από τις ισχύουσες προδιαγραφές και τα πρότυπα, που είναι αποτέλεσμα αθέτησης των υποχρεώσεων του που απορρέουν από τα Συμβατικά Τεύχη. Υποχρεούται δε να ενημερώνει αμέσως, σαφώς και

- εμπεριστατωμένα με έγγραφό του της Δ.ΥΠ.Α. για τα ανωτέρω, προτείνοντας τις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση των ανωτέρω.
2. Εάν ο Ανάδοχος δεν προχωρήσει άμεσα στην εκτέλεση των εργασιών θεραπείας των κακοτεχνιών, ελαττωμάτων, ατελειών και αποκλίσεων αμέσως μετά τη λήψη σχετικής προς τούτο εντολής της Δ.ΥΠ.Α. ή δεν εκτελεί τις εν λόγω εργασίες θεραπείας συνεχώς και επιμελώς μέχρι την αποπεράτωσή τους ή εάν κατά την εύλογη κρίση της Δ.ΥΠ.Α. οι εργασίες θεραπείας δεν εκτελούνται ή δεν φαίνεται πιθανό ότι θα εκτελεσθούν γρήγορα, αποτελεσματικά και εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος εργασιών του έργου της παρούσας σύμβασης, τότε η Δ.ΥΠ.Α. δικαιούται, με την επιφύλαξη παντός ετέρου δικαιώματος του, να εκτελεί τις εν λόγω εργασίες με δαπάνες που επιβαρύνουν τον Ανάδοχο, είτε ο ίδιος είτε δια τρίτων. Μπορεί δε να αφαιρεί τις δαπάνες των εργασιών αυτών από το Εργολαβικό Αντάλλαγμα ή να τις ανακτά καθ' οιονδήποτε άλλο νόμιμο ή συμβατικό τρόπο από τον Ανάδοχο.
  3. Σε περίπτωση που, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου και μέχρι την οριστική παραλαβή του, οι εργασίες ή τμήμα τους ή τα υλικά που χρησιμοποιούνται ή που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση των εργασιών είναι κατά την κρίση της Δ.ΥΠ.Α. ελαττωματικά, ατελή ή ακατάλληλα ή δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών και γενικά δεν συμφωνούν, με εκείνα που ορίζονται στα Συμβατικά Τεύχη, τότε εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 159 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει).
  4. Ο Ανάδοχος δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να επικαλεστεί την παρουσία του Επιβλέποντα ή οποιουδήποτε άλλου εκπροσώπου της Δ.ΥΠ.Α. στον τόπο του έργου, για να απαλλαγεί από τις συμβατικές υποχρεώσεις του για τις διαπιστωθείσες μεταγενέστερα κακοτεχνίες, ελαττώματα, αποκλίσεις ή ατέλειες. Σε περίπτωση που κατά την εκτίμηση του Αναδόχου πιθανολογείται εμφάνιση ατελειών κλπ. ως ανωτέρω, από την εφαρμογή συμβατικών τεχνικών προδιαγραφών ή γραπτών εντολών ή οδηγιών της Δ.ΥΠ.Α. τότε αυτός υποχρεούται άμεσα και πριν από την εκτέλεση των εργασιών να ενημερώσει εγγράφως τη Δ.ΥΠ.Α. αιτιολογώντας τη εκτίμησή του. Στην περίπτωση αυτή η Δ.ΥΠ.Α. υποχρεούται να απαντήσει εντός δέκα (10) ημερών στις αιτήσεις του Αναδόχου, αποδεχόμενη ή όχι τις προτάσεις του, η δε μη απάντησή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, σημαίνει μη αποδοχή των προτάσεων και υποχρέωση του Αναδόχου να εκτελέσει την αντίστοιχη εργασία σύμφωνα με τις αρχικές προβλέψεις της σύμβασης ή τις οδηγίες της Δ.ΥΠ.Α.

Άρθρο 24º: Εξυπηρέτηση μεταφοράς υπαλλήλων της υπηρεσίας επίβλεψης

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνη του να διαθέτει στην Υπηρεσία επίβλεψης του έργου, οποτεδήποτε του ζητηθεί και οποιαδήποτε εργάσιμη μέρα ή ώρα, επιβατικό αυτοκίνητο για επίσκεψη στο έργο και να συνοδεύει τους υπαλλήλους που επιβλέπουν, διευθύνουν ή επιθεωρούν το έργο. Η παραπάνω υποχρέωση ισχύει και για μετάβαση σε χώρους παραγωγής ή αποθήκευσης υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο.

Άρθρο 25º: Τοπογραφικές εργασίες - Εφαρμογές στο έδαφος.

Κάθε εργασία που είναι αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας, για την εφαρμογή των εγκεκριμένων χαράξεων στο έδαφος, εκτελείται με φροντίδα και δαπάνες του αναδόχου, σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας που ελέγχει την ακρίβεια σύμφωνα με τους κανονισμούς. Οι δαπάνες για τις εργασίες αυτές σε υλικά και προσωπικό βαρύνουν τον ανάδοχο.

Άρθρο 26º: Απαλλοτριώσεις

Οι απαλλοτριώσεις που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των έργων γίνονται με φροντίδα του εργοδότη, τον οποίον βαρύνουν οι αποζημιώσεις. Ο εργοδότης δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για αποζημίωση απέναντι στον ανάδοχο, εκτός από χορήγηση παρατάσεων της προθεσμίας περαιώσεως, στην περίπτωση που καθυστερεί η περαίωση του έργου εξαιτίας αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου

Άρθρο 27º: Χρόνος εγγύησης- Παραλαβή του έργου.

Ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 157,171, & 172 του Ν.4412/2016 όπως ισχύει.

1. Ο χρόνος εγγύησης κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του και μετά την πάροδο του οποίου θα διενεργηθεί η παραλαβή του, ορίζεται για το συγκεκριμένο έργο (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 171 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει και λόγω του προϋπολογισμού του και της φύσης των εργασιών του) σε δεκαπέντε (15) μήνες. Ο χρόνος εγγύησης αρχίζει από την επομένη της έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών.

2. Κατά το χρόνο εγγύησης και υποχρεωτικής συντήρησης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να επιθεωρεί τακτικά τα έργα, να τα διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη τους. Ως συντήρηση νοείται, για τις ανάγκες του παρόντος, η αποκατάσταση βλαβών οι οποίες οφείλονται στην εκτέλεση του έργου κατά παράβαση των κανόνων της τεχνικής. Εργασίες για την αποκατάσταση βλαβών κλοπών ή βανδαλισμών από τη χρήση, εφόσον δεν οφείλονται σε κακή ποιότητα του έργου εκτελούνται με έγκριση της υπηρεσίας και η δαπάνη αποδίδεται στον ανάδοχο ή οι εργασίες αυτές εκτελούνται από την υπηρεσία. Αν ο ανάδοχος παραλείπει τις υποχρεώσεις του για τη συντήρηση των έργων κατά τον χρόνο εγγύησης, οι απαραίτητες εργασίες μπορεί να εκτελεσθούν από την υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του υπόχρεου αναδόχου ή όπως αλλιώς προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη.

3. Στην παραλαβή παραλαμβάνονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Η παραλαβή διενεργείται μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών μετά την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Μετά από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει διενεργηθεί αυτοδίκαια και η Προϊσταμένη Αρχή εκδίδει υποχρεωτικά διαπιστωτική πράξη.

Για τη διενέργεια της παραλαβής η προϊσταμένη αρχή ορίζει, τουλάχιστον (3) μήνες πριν από την πάροδο της προθεσμίας υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, επιτροπή παραλαβής, ύστερα από εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η επιτροπή είναι πενταμελής. Η επιτροπή παραλαβής συνέρχεται και παραλαμβάνει, με πρωτοβουλία και ευθύνη του προέδρου της. Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο και υπογράφεται από όλα τα μέλη της επιτροπής, από τον τελευταίο επιβλέποντα που παρίσταται κατά τη διενέργειά της και από τον ανάδοχο που παραδίδει το έργο. Αν υπάρξει αδυναμία υπογραφής από τον πρόεδρο ή μέλος της επιτροπής ή τον επιβλέποντα, το πρωτόκολλο υπογράφεται από τους υπόλοιπους με μνεία των λόγων της αδυναμίας υπογραφής.

Η επιτροπή παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί ή για υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων.

Αν η επιτροπή παραλαβής διαπιστώσει την ύπαρξη ελαττωμάτων στο έργο και από την κοινοποίηση της ειδικής διαταγής στον ανάδοχο, αναστέλλεται η προθεσμία παραλαβής. Η διευθύνουσα υπηρεσία μεριμνά για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 159 περί ακαταλληλότητας υλικών-ελαττωμάτων-παραλείψεως συντήρησης.

Μετά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων, η διευθύνουσα υπηρεσία ενημερώνει την

Προϊσταμένη Αρχή, προκειμένου να συνεχιστεί η ανασταλείσα διαδικασία έγκρισης του πρωτοκόλλου.

Αθήνα, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Η Ομάδα μελέτης, σύμφωνα με την με αριθμό 19233/8.4.2021
απόφαση του Διοικητή του Ο.Α.Ε.Δ. (νυν Δ.ΥΠ.Α.)

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Μαστρανδρέου Ιωάννης
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Κώτσιας Αριστοτέλης
Πολιτικός Μηχανικός

Οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων

Μουλαρτζής Απόστολος
Μηχανολόγος Μηχανικός

Ζυγοτέγος Ιωάννης
Πολιτικός Μηχανικός ΤΕ

Ε. Αναγνωστοπούλου - Αντωνάκου
Πολιτικός Μηχανικός

Καλλινικίδης Δημήτριος
Μηχανολόγος Μηχανικός

Μωρίκης Σπυρίδων
Πολιτικός Μηχανικός ΤΕ

Β. Μπούρχας
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Σαπαλίδης Παύλος
Πολιτικός Μηχανικός

Κοκκορές Γεώργιος
Τοπογράφος Μηχανικός

Σ.Ρεμούνδου
Πολιτικός Μηχανικός

Χασάπης Νικόλαος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Η Συντονίστρια της Ομάδας Μελέτης Έργου

Ο Προϊστάμενος
της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

Δ. Κόκκινου
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Β.Καρβούνης
Πολιτικός Μηχανικός

Εγκρίθηκε με την απόφαση του Δ.Σ. της Δ.ΥΠ.Α. με αριθ. 4672/107/30.08.2022

ⁱ **Νόμοι, ΠΔ και υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4412/2016, δεν αποτελούν μέρος του εφαρμοστέου θεσμικού πλαισίου της διακήρυξης.**